

μένους Ἑλληνας. Ἐχρηματίζετο τόσον κατὰ τὸ μακρὸν καὶ διακεκριμένον στάδιον τῆς ἐμπορίας του, ὅσον ἤλεε τοὺς εἰς τὸν εὐγενῆ οἶκόν του προσφεύγοντας πένητας. Κυρίως δ' εἰπέιν εἰς τὸ ὄνομα τοῦ *Θωμᾶ Βουδ* οὐχὶ μόνον αἱ Πάτραι, ἀλλὰ καὶ δόλοκληρος ἡ Ἑλλάς ὀφείλει φόρον εὐγνωμοσύνης, διότι ὁ οἶκός του ἐγένωκε πρῶτος εἰς τὴν Ἑσπερίαν τὴν ἐν τῷ Ἑλληνικῷ ἔθνει ὑπαρξίν τοῦ σταφιδικοῦ ἐμπορίου, μεταβληθεὶς οὕτω εἰς διώρυγα δι' ἧς εἰσήρχετο τὸ χρυσίον ἐν Ἑλλάδι, συμπήξας δ' ἐμπορίαν ἀσφαλῆ καὶ πρακτικὴν, ἄγνωστον παρ' ἡμῖν, συνήθη δὲ καὶ στοιχειώδη παρὰ τοῖς Ἀγγλοῖς.

Σιγῇ καὶ ἀδιαφορίᾳ, ἣν ἐτήρησαν τὰ ἑλληνικὰ συγγράμματα — καὶ ἐκ μέρους τῆς *Ποικίλης Στοᾶς*, — πρὸς τὴν μνήμην τοῦ *Θωμᾶ Βουδ* θάητο ἀντικρυς ἀδικημα πρὸς τὴν μεγάλην καρδίαν τοῦ ἐκ τῶν πρώτων οἰκιστῶν τῆς πόλεως τῶν Πατρῶν εὐεργετικωτάτου ἀνδρός. Καὶ οὕτω τὸ *Ἐθνικὸν Ἡμερολόγιον* δημοσιεῖον ὠραίαν εἰκόνα του, διερμηνεῖ τὰς ὀφειλομένας εὐγνωμοσύνας εἰς τὸ σεβαστὸν ὄνομα τοῦ *Θ. Βουδ*, οὗ δ' ἐν ποικιλίαις καὶ χαλεπαῖς ἡμέραις διὰ τὴν ἡμετέραν πατρίδα φιλελληνισμός, καὶ ἡ μακρὰ καὶ ἐπωφελὴς ζωὴ, ἡ ἐμπνεύσασα τὴν ἰδέαν τοῦ καθήκοντος, συνεχίζονται πολυτίμως ὑπὸ τοῦ ἄχρι τοῦδε παρασχόντος ἰκανὰ δειγμάτων τῆς πατρικῆς του καλοκάγαθίας μονογενοῦς υἱοῦ του κ. Φρειδερίκου Θ. Βουδ.

ΙΩΣΗΦ ΛΙΑΠΗΣ

(Ἔορα Εἰκόνα ἐν σελίδι 320)

Ο δολοφονηθεὶς νεώτερος τῆς Κρήτης ἀρματωλὸς **Ἰωσήφ Λιάπης** ὑπὸ τοῦ Ν. Καλοσιδᾶ ἐν Πειραιεὶ τῇ 20 Μαΐου 1894 ἐντὸς τοῦ ἀτμοπλοίου τῆς Πανελληνίου Ἐταιρίας, ἐνῶ τοῦτο ἦν ἔτοιμον νὰ ἀποπλεύσῃ εἰς Κρήτην, ἦν ὁ ὕστατος γόνος τοῦ ἐτέρου τῶν ἐκ Σφακιῶν ἀδελφικῶν κλάδων τῶν πρὸ αὐτῆς ἔτι τῆς ἐπαναστάσεως, κατ' αὐτὴν καὶ μετ' αὐτὴν περιπέστων Δαιμονάκιδων. Μόνος αὐτὸς ἐκ τῶν υἱῶν τοῦ Ἰωάννου Δαιμονάκη ὑπελείπετο ἔτι μετὰ τέσσαρας ἄλλους, οἵτινες πλὴν ἄλλων στενῶν αὐτῶν συγγενῶν μοιραίως ἔπεσον θύματα τῆς οἰκτρᾶς καὶ ἐν Σφακίαις, ὡς ἐν Λακωνίᾳ καὶ Κορσικῇ, φυλετικῆς καὶ ἀλληλοκτόνου ἀντεκδικήσεως. Ἐκ τυχαίας ὑβριστικῆς προσβολῆς συνεχρούσθησαν πρὸ τινων ἐτῶν ἀπαξ δύο εὐανδροὶ ἐν Σφακίαις οἶκοι καὶ οἱ περὶ αὐτοὺς οἰκεῖοι, ὁ τῶν ἐξ Ἰμβρου Δαιμονάκιδων καὶ ὁ τῶν ἐξ Ἐμπροσγιαλοῦ Τσιριντάνιδων, ἐκ τούτου δὲ ὄρκος ἐκατέρωθεν παγγενοῦς ἐξωλείας, ὅστις καὶ ἐσπφραγίσθη διὰ τῆς ἐκλείψεως καὶ τοῦ τελευταίου τῶν Δαιμονάκιδων γόνου, τοῦ πολυκλαύστου **Ἰωσήφ Λιάπη**, ἀλλ' ὅπως παρὰ προτδοκίαν, καθόσον τοῦτο ἐγένετο παρ' ἀνθρώπου, ὁ ὅποιος οὐδόλωσ πρὸς τὸ θῆμα ἐσχετίζετο καὶ οὐδεμίαν εἰς αὐτὸ παρεῖχε πρὸς προφύλαξιν ὑπόψιαν.

Ὁ **Ἰωσήφ Λιάπης** ἦν γεγεννημένος ἤρωσ καὶ τιμῶν τὸ γένος καὶ τὴν ἠρωικὴν αὐτοῦ ἐπαρχίαν. Ἀπερίσπτος τῶν πάντων πρὸ τῶν εὐγενῶν αἰσθημάτων, ὑφ' ὧν διαπύρως ἀεὶποτε διεπνέετο, κατῆλθε καὶ ἀπέβη κατ' ἐπανάληψιν εἰς τὴν γενέτειραν γῆν ἀπὸ τῶν ὀδυνῶν τοῦ 1889 γεγονότων καὶ ἐξῆς, ὅπως μετὰ τῶν εὐαριθμοτάτων αὐτοῦ ὁπαδῶν διαμαρτύρηται ἐμπράκτως, ἐνῶ αἱ μὲν ὀρδαὶ τοῦ Σακῆρος καὶ τῶν μετ' αὐτὸν σατραπῶν ὠργιάζον φρικωδῶς ἐπὶ τοῦ τιμιωτάτου τῆς Πατρίδος σώματος, οἱ δὲ χριστιανικώτατοι Εὐρωπαῖοι ἔκλειον τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ ἔβουον τὰ ὄτα εἰς τὰ τερατουργήματα τῶν ἀντιχριστῶν καὶ τὰς οἰμωγὰς τῶν ἀδίκως τυραννομένων καὶ βασανιζομένων χριστιανῶν. Κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην ὁ **Ἰωσήφ Λιάπης** οὐδόλωσ λογιζόμενος οὐ μόνον τὰς ἐκ τῆς παρανόμου ἀρχῆς συντόνους καταδιώξεις, ἀλλὰ καὶ τὰς ἀποφασιστικὰς τῶν προσωπικῶν αὐτοῦ ἐχθρῶν ἐπιβουλὰς καὶ ἀντεκδικήσεις, ἀπέβη εἰς Κρήτην διακηρύξας ἐγγράφως, ὅτι οὐδὲν ἄλλο σκοπεῖ ἢ νὰ ἀγωνισθῇ τὸ καθ' ἑαυτὸν κατὰ τῶν ἐχθρῶν τῆς Ἐκκλησίας καὶ τῆς Πατρίδος. Τότε ἡ συμπεριφορὰ αὐτῆς τοῦ ἠρωί-

κοῦ καὶ δεξιωτάτου ἀρματωλοῦ οὐ μόνον ἐδικαίωσε τὰς προσδοκίας τῶν δεομένων ἐπικουρίαν τινὰ ὀπθέν δῆποτε καὶ μὴ δυναμένων ἐκ τῶν καὶ τότε δυσμενῶν περιστάσεων νὰ κινηθῶσι νησιωτῶν, ἀλλὰ καὶ ἡ διακήρυξις ἐκείνη αὐτοῦ τόσῳ λεπτεπιλέπτως πολιτικῇ ἐκρίθη, ὥστε φοβηθέντες οἱ τὰ ἡμέτερα τότε πράγματα διέποντες, μὴ δῆθεν ἐνοχοποιηθῶσιν (!), ἔσπευσαν νὰ διαμαρτυρηθῶσιν ἐπιστήμως καὶ δὴ καὶ νὰ χαρακτηρίσωσι τὸν ἀρματωλὸν ὡς ληστὴν αὐτόχρημα καὶ κακοῦργον! Ἐν τούτοις οἱ δεινῶς πιεζόμενοι καὶ τῆς τιμωροῦ χειρὸς τοῦ πεφημισμένου καὶ πανταχοῦ παρόντος *Λιάπη*, τοῦ καὶ καθ' ὑπνοῦ καὶ ἐν ἀσφαλείᾳ ἔτι φόβον δυσπαράστατον ἐμπνέοντος εἰς τοὺς μαινομένους κατ' αὐτῶν ἐχθρούς, ἔσπευδον καὶ αὐτοὶ οὐ μόνον νὰ παρέχωσιν εἰς τὸν τολμητῆρα τῆς λακπατήσεως τῆς Πατρίδος ἐκδικητὴν, καθ' ὅσον ἠδύναντο, τὰ πρὸς συντήρησιν αὐτοῦ μέσα, ἀλλὰ καὶ ἀπόδειξιν ἔγγραφον, ὑπὸ πλήθους ὑπογραφῶν κυρουμένην, εἰς ἀπάντησιν νὰ παράσχωσιν ἀμέμεπτου καὶ ἀξιοπρεποῦς διαγωγῆς εἰς τὸν οὕτως ἐπιστήμως προσβαλλόμενον καὶ ἀδικούμενον πατριωτικώτατον ἀρματωλὸν.

Καὶ ἤθελε βεβιαίως συνεχίσει ὁ *Λιάπη* τὰς πατριωτικὰς αὐτοῦ καθόδους καὶ ἀποβάσεις ἐν τῇ ἡρώδι Κρήτῃ, ἂν μὴ ἄδικος θάνατος ἤρε τὸν γενναῖον πρόμαχον ἐκ μέσου ἡμῶν δι' ἀνθρώπου, ὃν οὐδόλως ἐφαντάζετο ἐκεῖνος, ὃ ὁποῖος οὐδέποτε τί ἐστι φόβος ἤσθάνθη, ὃ ὁποῖος τσακίς τὸν θάνατον κατὰ πρόσωπον ἠτένισεν. Τὸν *Ἰωσήφ Λιάπη* ἐκῆδυσεν ἡ πόλις τοῦ Πειραιῶς τὴν 21ην Μαΐου 1894 ἐν πανδήμῳ θλίψει καὶ ψυχικῶ πόνῳ ἀπέιρου κόσμου.

.....

Εἶχα τέτοιον ἐφιάλτη εἰς τὰ στήθεα
 Ὡστε εἶδα πῶς ἐκεῖ ποῦ κουβεντιάζαμε
 Καὶ χωρὶς τὸν ξενοδόχο λογαριάζαμε
 Δὲν γνωρίζω πῶς, εὐθύς καυγᾶ ἀρχίσαμε,
 Ἐημερώνει καὶ ἔξυπνῶ . . . Ἦταν ἀλήθεια,
 Καστανή, τὸ ὄνειρό μου . . . .
 Ἐχωρίσαμε! . . . .

(1894)

Ν. ΚΟΤΣΕΛΟΠΟΥΛΟΣ

.....

Σὺ ἀσθενεῖς . . . κ' ἐγὼ πονῶ,
 γλυκειά μου καστανή,
 Σὺ. ἔχυνεις δάκρυ . . . μὰ ἐγώ,
 Ὠραία μου, στενάζω
 Σὺ πάσχεις . . . μὰ ἔσ' τὸν πόνο Σου
 Τὸ στῆθός μου πονεῖ.
 Σὺ ὑποφέρεις . . . μὰ ἐγώ
 Τὴν πίκρα δοκιμάζω.
 (1894)

Ν. Κ.